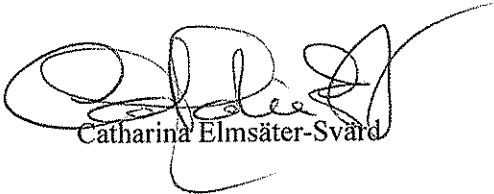


Justerat den 12 maj 2009.



Catharina Elmsäter-Svärd



Ingela Nylund Watz

Ordföranden
2: vice ordföranden
Ledamöterna

Elmsäter-Svärd, Catharina (M)
Nylund Watz, Ingela (S)
Dahlberg, Lars (S)
Kettner, Anna (S)
Larsson, Dag (S)
Lidwall, Pia (KD)
Reinfeldt, Filippa (M)
Sevefjord, Birgitta (V)
Wallhager, Maria (FP)
Wennerholm, Christer G (M)

Adjungerad

Wigg, Raymond (MP)

Övriga

Buskas, Per-Inge
Ekman, Rune
Hallqvist Lindvall, Inger
Holmstedt, Helena
Lönn, Anders
Salonen, Petri
Wallin, Elisabet
Weiss, Anna-Britt
Winks, David

§ 1**Utseende av justerare och fastställande av justeringsdag**

Utskottet beslutade att protokollet skulle justeras av ordföranden samt andre vice ordföranden den 12 maj 2009.

§ 2**Yttrande över landstingsrevisorernas rapport Granskning av arbetet för ökad mångfald av sjukvårdsaktörer**

LS 0901-0093

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 26 mars 2006.

S- och V-ledamöternas skrivelse den 23 april 2009 med förslag att utskottet föreslår landstingsstyrelsen besluta *att* som yttrande över landstingsrevisorernas rapport överlämna S- och V-ledamöternas skrivelse (bilaga).

Följande yrkanden framfördes

dels bifall till landstingsdirektörens förslag
dels bifall till S- och V-ledamöternas förslag.

Ordföranden ställde propositioner om bifall till dessa yrkanden och fann att utskottet antagit landstingsdirektörens förslag.

Allmänna utskottet beslutade således föreslå landstingsstyrelsen besluta

att överlämna landstingsdirektörens tjänsteutlåtande som yttrande över landstingsrevisorernas rapport Granskning av arbetet med ökad mångfald av hälso- och sjukvårdsaktörer.

S- och V-ledamöterna anförde *reservation* mot utskottets beslut till förmån för sitt förslag.

§ 3**Bordlagd nominering till styrelsen för TioHundra AB**

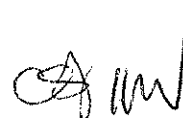
LS 0903-0282

Allmänna utskottet beslutade

att efter medgivande av Norrtälje kommun nominera totalt fyra ledamöter till styrelsen för TioHundra AB, varav två ledamöter valdes i landstingsfullmäktige den 7 april 2009

att till landstingsfullmäktige nominera Anneli Hammarberg och Göran Stiernstedt till styrelsen för TioHundra AB under tiden från ordinarie bolagsstämma 2009 intill slutet av ordinarie bolagsstämma 2010.

S- och V-ledamöterna anmälde att de *ej deltog* i utskottets beslut.



§ 4**Nominering av ordförande och ledamöter till bolagsstyrelser**

LS 0902-0181

Diskussion fördes om nomineringsprocessen inför nästa år och sammansättningen av de olika styrelserna. Behov finns av att tydliggöra kompetensen ytterligare i de specifika styrelseuppdragen. Frågor som särskilt bör belysas är intressekonflikter och jäv samt förmågan för styrelseledamot/ordförande att fullfölja uppdrag för Stockholms läns landstings räkning.

Allmänna utskottet beslutade

att till landstingsfullmäktige nominera ordförande och ledamöter till bolagsstyrelser under tiden från ordinarie bolagsstämma 2009 intill slutet av ordinarie bolagsstämma 2010 enligt förteckning

att uppdra åt landstingsdirektören att utifrån principerna i ägarstyrning, LS 0710-1046, och den förda diskussionen utveckla hanteringen av nominering av styrelseledamöter

att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma inför nästa års nomineringsprocess med fördjupad syn på sammansättning av bolagsstyrelserna.

§ 5**Kraftsamling kring smittskyddsfrågor inom Östersjösamarbetet**

LS 0808-0747

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 7 april 2009.

Allmänna utskottet beslutade enligt landstingsdirektörens förslag

att Stockholms läns landsting i de olika formerna av Östersjösamarbete ska göra en särskild kraftsamling kring smittskyddsfrågor i linje med vad som beskrivs i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande och dess bilaga

att landstingsstyrelsens förvaltning ska ge utskottet en lägesrapport från detta arbete senare under året

att finansieringen under 2009 ska rymmas under befintliga budgetramar och att kommande finansiering ska hanteras i den ordinarie budgetprocessen för berörda nämnder/styrelser, förvaltningar och verksamheter.

§ 6**Tid för nästa sammanträde med allmänna utskottet**

Det antecknades att nästa sammanträde med allmänna utskottet skulle äga rum tisdagen den 26 maj 2009.

Vid protokollet


Anna-Britt Weiss

Landstingsstyrelsens förvaltning
Utveckling & Styrning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2009-03-26

LS 0901-0093

Handläggare:
Rune Ekman

Ankom
Stockholms läns landsting

2009-03-30

Landstingsstyrelsens
allmänna utskott

Dnr. LS 0901-0093
FR

Yttrande över Landstingsrevisorernas rapport 20/2008 "Granskning av arbetet för ökad mångfald av sjukvårdsaktörer".

Ärendet

Landstingsrevisorerna har i rapport Granskning av arbetet för ökad mångfald av hälso- och sjukvårdsaktörer behandlat tillvägagångssättet för att öka mångfalden av vårdproducenter med tyngdpunkt på avknoppningar och utmaningar samt införandet av vårdvalssystem inom delar av den somatiska specialistvården. Rapporten har överlämnats för yttrande.

Förslag till beslut

Allmänna utskottet föreslår landstingsstyrelsen besluta

att som yttrande över Landstingsrevisorernas rapport Granskning av arbetet för ökad mångfald av hälso- och sjukvårdsaktörer överlämna detta tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Revisionskontorets rapport kommenteras i det följande avsnitt för avsnitt. När kommentarer inte lämnas har förvaltningen inget att erinra emot Revisionskontorets iakttagelser.

Tillvägagångssätt för att öka mångfalden

Revisionskontoret räknar upp ett antal metoder för att öka mångfalden av vårdgivare och konstaterar avslutningsvis att " Landstingsstyrelsen bör analysera för- och nackdelar med respektive metod i förhållande till resursåtgång och andra tillvägagångssätt att öka mångfalden". De metoder revisionskontoret nämner är: vårdval, utmaningsrätt med efterföljande upphandling, avknoppning, utveckling av ersättningssystem och ett särskilt omnämnande av utvecklingen av mångfald inom tandvården.

De metoder som revisionskontoret räknar upp står dock inte alltid emot varandra som alternativ, utan den ena metoden utgör ofta en förutsättning för den andra metoden. En avknoppning, utan upphandling, förutsätter t ex att vårdvalssystem finns och att priser och andra villkor därmed är givna. Ersättningsystem måste finnas oavsett metoder för ökad mångfald.

De metoder som står till buds vid skapandet av större mångfald torde snarare vara:

- Vårdvalssystem med tillhörande rätt att nyetablera verksamhet
- Upphandlingar, oavsett om de initierats av en utmaning eller på annat sätt
- Försäljningar, som antingen kan avse verksamhet som omfattas av vårdvalssystem eller annan verksamhet. En avknoppning är en till personalen riktad försäljning

En utvärdering av metoder måste främst avse inom vilka områden vårdvalssystem är att föredra och inom vilka områden upphandlingar är att föredra.

Avknoppningar

Revisionskontoret beskriver den process som förevarit Landstingsrådsberedningens ställningstagande att tillsvidare inte genomföra några avknoppningar. Revisionskontoret anser att Landstingsstyrelsen bör fatta ett formellt beslut om vad som för närvarande gäller för avknoppningar inom landstinget.

Förvaltningen har inget att invända mot revisionskontorets rekommendation, men måste samtidigt konstatera att det funnits goda skäl att avvakta med ställningstagandet inte enbart på grund av pågående rättprocess utan även den nyligen genomförda försäljningen av två vårdcentraler och den därmed ökade kunskapen om prisnivån vid överlåtelser. Förvaltningen avser att i ett ärende till Landstingsstyrelsen föreslå ett beslut i ärendet.

Utmaningar

Revisionskontoret konstaterar att det inte går att utläsa att de utmaningar som hittills inkommit bidragit till att någon verksamhet kunnat bedrivas till ett lägre pris eller till en högre kvalitet.

Förvaltningen har inga allvarliga invändningar mot revisorernas bedömning, men vill ändå påpeka att det stora intresset för att efter

utmaningar deltaga i upphandlingar inom vuxenpsykiatri, barn- och ungdomspsykiatri och beroendevården utgjort ett värdefullt underlag vid ställningstagande till upphandlingar inom dessa vårdområden.

Vårdval inom somatisk specialistsjukvård

Vad som framförs i revisorernas granskning under denna rubrik berör i första hand HSN. Förvaltningen kan därför inte kommentera revisorernas iakttagelser i detalj utan endast mer övergripande.

Revisorerna konstaterar att vårdvalssystem med fri etablering och utan ersättningstak riskerar att vara kostnadsdrivande.

Risken för kostnadsökningar genom glidningar i indikationerna för operation kan inte uteslutas. Risken för omotiverade volymökningar inom de vårdområden som vårdval införts för skall dock inte överdrivas. Då ingreppen inte är utan olägenheter för patienten finns en naturlig spärr mot onödiga åtgärder hos patienten själv. Att risken för kostnadsökningar inte finns i förlossningsvården behöver knappast påpekas.

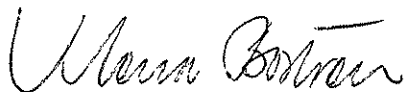
Revisorerna tar upp problemen med hur priser skall fastställas i vårdvalssystem inom specialistsjukvården.

Inom de vårdområden inom den somatiska specialistsjukvården där vårdvalssystem nu införts kunde priser fastställas utan större svårigheter. Upphandlingar inom dessa områden har gjorts både i Stockholms län och andra län under många år och prisbilden var tydlig. Revisorerna tar dock upp ett problem som kan bli betydande om vårdval införts inom vårdområden inom specialistsjukvården där inga upphandlingar gjorts vare sig i Stockholm eller någon annan stans. Likaså hur priser skall justeras, upp eller ned, på grund av medicinteknisk utveckling.

Revisorerna riktar kritik mot att det i uppföljningen av de auktoriserade utförarna saknas fastställda kvalitetsnivåer utifrån vilka beställaren kan agera, liksom att det saknas kriterier för återtagande av auktorisation.

Naturligtvis är en tydlighet om vilka minimikrav som ställs på en verksamhet viktig. Samtidigt måste konstateras att skälen som kan motivera en avauktorisering är många och att det inte är självklart att det alltid är en fördel att låsa fast dessa i förväg. Det begränsar beställarens möjlighet att agera i situationer som inte kunnat förutses när kriterierna fastställdes. En avauktorisering har många likheter med hävning av ett

ingånget avtal efter en upphandling. Hävningsklausuler, som finns i alla vårdavtal, brukar vara ganska allmänt formulerade av skäl som ovan anförts.



Mona Boström
Landstingsdirektör



Elisabet Wallin
Chef Utvecklingskansliet

Ankom
Stockholms läns landsting

2009-04-23

LS 0901-0093

2009 -04- 23

Allmänna utskottet

Dnr:

Yttrande över landstingsrevisorernas rapport 20/2008 "Granskning av arbetet för ökad mångfald av sjukvårdsaktörer"

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår allmänna utskottet föreslå landstingsstyrelsen besluta

att som yttrande över Landstingsrevisorernas rapport överlämna denna skrivelse.

Landstingsrevisorerna har konstaterat ett stort antal allvarliga brister i det så kallade mångfaldsarbetet. Landstingsrevisorernas iakttagelser är riktiga och utgör ett kraftigt underbetyg åt den förda privatiseringspolitiken som har satt som självändamål att överlämna så mycket som möjlighet av hälso- och sjukvården till privata vinstdrivande företag.

Den borgerliga politiken har lagt allt fokus på privatisering av hälso- och sjukvården och ingen energi åt att utveckla den landstingsdrivna sjukvården. Landstingsstyrelsen borde omgående ta initiativ för att ta vara på all den kompetens och kraft som finns hos personalen i landstingets egen hälso- och sjukvård och se till att den landstingsdrivna hälso- och sjukvården får samma möjligheter till utveckling som den privata vården. Sjukvården blir bättre när landstingets egen verksamhet tillåts göra sitt allra bästa i konkurrensen med de privata vårdgivarna, men så är det inte i dagsläget.

Som landstingsrevisorerna konstaterar saknas ett samlat grepp om effekterna av den förda privatiseringspolitiken. Huruvida politiken renderar i ökade eller minskade kostnader har överhuvudtaget inte analyserats, vilket naturligtvis är ytterst graverande för landstingsstyrelsens borgerliga majoritet. Därmed hanteras skattebetalarnas pengar på ett ansvarslost sätt.

Landstingsrevisorerna riktar på goda grunder kritik mot att landstingsstyrelsen inte fattat ett formellt beslut om att avbryta avknoppningarna i landstinget. Så borde ha skett omedelbart efter Statskontorets utredning på våren 2008. Utredningen visade att en kommun/landsting inte kan förebehålla överlåtelse av egendom eller verksamhetsuppdrag till en grupp anställda. Anbudsförfarandet måste enligt utredningens bedömning av rättsläget vara öppet för alla marknadsaktörer. Statskontorets ansåg att ett avknoppningsförfarande i enlighet med den ordning som praktiseras i landstinget står i strid med så väl den svenska kommunallagens förbud mot understöd till enskild som med EG/EU-rättens förbud mot statsstöd till marknadsaktörer. Avknoppningar

2009-04-23

LS 0901-0093

inom Stockholms läns landsting är för närvarande föremål för rättslig prövning av Kammarrätten.

Med anledning av att lagligheten i förfarandet med avknoppning kan sättas ifråga borde, som Landstingsrevisorerna påpekar, landstingsstyrelsen för länge sedan ha fattat beslut om att avbryta avknoppningarna tills prejudicerande dom finns. Så har inte skett och denna omständighet borde ha vägt tyngre i ansvarsprövningen av 2008 års förvaltning avseende landstingsstyrelsen – särskilt rörande landstingsstyrelsens ordförande, vars ansvar för beslutsgången bör väga särskilt tungt. Om de avknoppningar som nu prövas i domstol leder till fällande domar har landstinget agerat olagligt och ansvaret för detta är då även en revisionell fråga och bör beaktas i den fortsatta ansvarsprövningen.

För övrigt bör framhållas att den borgerliga privatiseringspolitiken ofta marknadsförs i termer av att 'personalen' i (bestämd form singularis) ges möjlighet att ta över. Men den innebär oftast att en liten del av personalen ges möjlighet att ta över genom att starta, ett så gott som alltid, vinstdrivande företag. Kooperativ och ideella vårdmodeller av icke-vinstgivande slag har konsekvent satts på undantag. Inte sällan har det varit ett litet fåtal som står som ägare och anställer resten av personalen. De som inte vill eller får följa med till den nya privata vårdgivaren har istället getts pensioner eller avgångsvederlag av landstinget. Det är ett upprörande sätt att behandla såväl personal som skattemedel, vilket skulle kunna bli föremål för en särskild granskning av landstingsrevisorerna.

Landstingsrevisorernas konstaterande att inga belägg finns för att utmaningsrätten bidragit till vare sig lägre pris eller bättre kvalitet borde stämma till eftertanke även för landstingsstyrelsens borgerliga majoritet. Likväl att landstingsstyrelsens förvaltning i sitt utlåtande anför att den inte har några invändningar mot denna bedömning.

Utmaningsrätten innebär att allt för mycket makt läggs i händerna på privata företag och såväl inflytandet för de anställda som det medborgerliga demokratiska inflytandet åsidosätts. Utmaningsrätten bör således omedelbart avskaffas och initiativet till upphandlingar återföras dit den rätteligen hör hemma: Hos landstingets demokratiskt valda befolkningsföreträdare.

Landstingsrevisorerna påpekar vidare att de införda vårdvalen inte medför någon verklig valfrihet på grund av den borgerliga politiken försätter patienterna i ett informationsunderläge. Tyvärr har den borgerliga politiken ännu inte säkerställt reella möjligheter att jämföra kvaliteten hos olika utförare.

Självfallet borde människor istället ges möjlighet att jämföra vården hos olika vårdgivare. Relevant, lättillgänglig och begriplig information måste lämnas om de olika aktörerna, men såväl utvecklad information om den medicinska kvaliteten som andra kvalitetsmått saknas helt i dagsläget.

2009-04-23

LS 0901-0093

Landstingsrevisorerna för fram svårigheterna med att finna en korrekt prissättning för vårdval inom specialistvården. Det understryker ytterligare de krav som framförts av den politiska minoriteten i hälso- och sjukvårdsnämnden om att nu avvakta med införande av vårdval inom fler områden och istället utvärdera de redan införda vårdvalen i syfte att stärka den samlande kunskapen så att beslutsfattandet grundas på fakta och inte ideologiska käpphästar.

Den svaghet som den borgerliga politiken uppvisar vad gäller att nivåsätta kvalitetskrav på vårdgivarna inom ramen för vårdvalssystemen är anmärkningsvärd. Avsaknaden av tydliga kriterier för uppföljning och för avauktorisering har vid ett flertal tillfällen påpekats av företrädare för den politiska oppositionen, men lämnats utan åtgärd av den politiska majoriteten i såväl hälso- och sjukvårdsnämnden som landstingsstyrelsen. Det är bra att Landstingsrevisorerna för upp dessa brister i ljuset.

Bilaga AU § 4/2009**Allmänna utskottets nominering den 21 april 2009 av ordförande och ledamöter till bolagsstyrelser under tiden från ordinarie bolagsstämma 2009 intill slutet av ordinarie bolagsstämma 2010***Aktiebolag***Danderyds sjukhus AB**

Lars Rekke	ordförande
Christel Wiman	ledamot
Gösta Jedberger	ledamot
Katarina Molin	ledamot
Michael Arthursson	ledamot

Södersjukhuset AB

Kajsa Lindståhl	ordförande
Robert Gyll	ledamot
Charlotte Wäreborn Schultz	ledamot
Mora Kallner	ledamot
Per-Olov Eriksson	ledamot

S:t Eriks Ögonsjukhus AB

Barbro Fischerström	ordförande
Ann-Sofi Lodin	ledamot
Hormaz Kapadia	ledamot
Ingrid Bonde	ledamot
Per-Olov Karlsson	ledamot

Folktandvården i Stockholms län AB

Meg Tivéus	ordförande
Ann-Charlotte Haglund	ledamot
Eva Frunk Lind	ledamot
Lennart Låftman	ledamot
Sylvia Lindgren	ledamot

Ambulanssjukvården i Stockholm AB

Lars Erik Strömberg	ordförande
Annelie Hedman	vice ordförande
Lars Ericson	ledamot
Kristina Wallentin	ledamot
Rolf Karlstén	ledamot

forts.

forts. Bilaga § 4

Medicarrier AB

Leif Widmark	ordförande
Anders Lönnberg	ledamot
Christina Söderholm	ledamot
Mikael Wickström	ledamot
Ellen Hyttsten	ledamot

Stockholm Care AB

Iréne Svenonius	ordförande
Birgir Jakobsson	ledamot
Bo Krogvig	ledamot
Lena Hofsberger	ledamot

AB Terreno (dotterbolag Locum)

Gunilla Högbom	ordförande
Dan Eriksson	ledamot
Charlotte Viksten	ledamot

Prima Liv i Danderyd AB (vilande bolag)

Peter Graf	ordförande
Karin Persson	ledamot
Carl-Göran Ericsson	ledamot

Leasing AB Garnis (vilande bolag)

Helena Holmstedt	ordförande
Axel Bernhult	ledamot
Carina Eklund	ledamot

Västra servicegruppen AB (vilande bolag)

Anders Nyström	ordförande
Helena Holmstedt	ledamot
Michael Haglund	ledamot

Huddinge Universitetssjukhus AB (vilande bolag)

Anders Nyström	ordförande
Helena Holmstedt	ledamot
Michael Haglund	ledamot

forts.

forts. Bilaga § 4

Vecura AB (vilande dotterbolag HSAB)

Anders Nyström	ordförande
Helena Holmstedt	ledamot
Michael Haglund	ledamot

Dotterbolag

SL Infrateknik AB (dotterbolag SL AB)

Ingemar Ziegler	ordförande
Gunnel Forsberg	ledamot
Anita Wetterlöf Ajaxon	ledamot

SL HR Service AB (dotterbolag SL AB)

Johan von Schantz	ordförande
Tomas Silvander	ledamot
Anita Wetterlöf Ajaxon	ledamot

SL Finans AB (dotterbolag SL AB)

Ingemar Ziegler	ordförande
Bo Fredriksson	ledamot
Gunnel Forsberg	ledamot
Helena Thunander Holmstedt	ledamot
Lars Gereholt	suppleant

SL Kundtjänst AB (dotterbolag SL AB)

Björn Holmberg	ordförande
Elisabet Munters	ledamot
Cai Bendz	suppleant

SL Lidingö Trafik AB (vilande dotterbolag SL AB)

Gunnel Forsberg	ledamot
Anita Wetterlöf Ajaxon	ledamot
Mats Öberg	ledamot

Fastighets AB Viggstaberget (vilande dotterbolag SL AB)

Gunnel Forsberg	ledamot
Anita Wetterlöf Ajaxon	suppleant

forts.

forts. Bilaga § 4

Intressebolag

Busslink i Sverige AB

Anita Wetterlöf Ajaxon	ledamot
Gunnel Forsberg	ledamot
Mats Öberg	suppleant

Stockholm Terminal AB

Ulf Brandt	ledamot
Anita Wetterlöf Ajaxon	ledamot
Lennart Hallgren	suppleant
Håkan Karlsson	suppleant

Tågja AB

Gunnel Forsberg	ledamot
Anita Wetterlöf Ajaxon	ledamot
Mats Öberg	suppleant

Transitio AB

Stefan Kallin	ledamot
Gunnel Forsberg	ledamot
Helena Thunander Holmstedt	ledamot
Anita Wetterlöf Ajaxon	suppleant

Samtrafiken i Sverige AB

Ingemar Ziegler	ledamot
-----------------	---------

Trafik i Mälardalen AB (TiM)

Ingemar Ziegler	ledamot
-----------------	---------